
ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2018)0485

Oktatás a digitális korszakban: kihívások, lehetőségek és tanulságok az uniós politika kidolgozásához

Az Európai Parlament 2018. december 11-i állásfoglalása az oktatásról a digitális korszakban: kihívások, lehetőségek és tanulságok az uniós politika kidolgozásához (2018/2090(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 14. cikkére,
- tekintettel az Európa Tanács az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezménye kiegészítő jegyzőkönyvének 2., az oktatáshoz való jogra vonatkozó cikkére;
- tekintettel a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszeréről (Europass) és a 2241/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. április 18-i (EU) 2018/646 európai parlamenti és tanácsi határozatra¹,
- tekintettel az oktatás Unió-beli korszerűsítéséről szóló, 2018. június 12-i állásfoglalására²,
- tekintettel az új európai készségfejlesztési programról szóló, 2017. szeptember 14-i állásfoglalására³,
- tekintettel a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelemre vonatkozó, készségekkel kapcsolatos szakpolitikákról szóló, 2016. január 19-i állásfoglalására⁴,

---

¹ HL L 112., 2018.5.2., 42. o.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0247.

³ HL C 337., 2018.9.20., 135. o.

⁴ HL C 11., 2018.1.12., 44. o.

- tekintettel az Európai Parlament 2015. szeptember 9-i állásfoglalására a lányok társadalmi szerepvállalásának ösztönzéséről az oktatáson keresztül az Európai Unióban¹,
- tekintettel a fiatalok vállalkozói készségének oktatás és képzés révén történő előmozdításáról szóló, 2015. szeptember 8-i állásfoglalására²,
- tekintettel az új technológiákról és nyílt oktatási forrásokról szóló, 2014. április 15-i állásfoglalására³,
- tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2018. május 22-i tanácsi ajánlásra⁴,
- tekintettel a Tanácsnak az európai oktatási térség létrehozásának lépéseiről szóló, 2018. május 22-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanácsnak az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszeréről, valamint az egész életen át tartó tanulás európai képesítési keretrendszerének létrehozásáról szóló 2008. április 23-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. május 22-i ajánlására⁵,
- tekintettel a Tanácsnak a médiaműveltségnek és a kritikus gondolkodásnak az oktatás és képzés segítségével történő fejlesztéséről szóló, 2016. május 30-i következtetéseire,
- tekintettel „A kompetenciafejlesztési pályákról: Új lehetőségek felnőttek számára” című, 2016. december 19-i tanácsi ajánlásra⁶,
- tekintettel a kisgyermekkorú nevelésnek és az alapfokú oktatásnak a kreativitás, az innováció és a digitális kompetencia előmozdításában betöltött szerepéről szóló, 2015. május 27-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanácsnak a hatékony tanárképzésről szóló, 2014. május 20-i következtetéseire,
- tekintettel a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlásra⁷,
- tekintettel a felnőttkori tanulásra vonatkozó megújított európai cselekvési programról szóló, 2011. november 28-i tanácsi állásfoglalásra⁸,
- tekintettel a digitális oktatási cselekvési tervről szóló, 2018. január 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0022),

---

¹ HL C 316., 2017.9.22., 182. o.

² HL C 316., 2017.9.22., 76. o.

³ HL C 443., 2017.12.22., 31. o.

⁴ HL C 189., 2018.6.4., 1. o.

⁵ HL C 189., 2017.6.15., 15. o.

⁶ HL C 484., 2016.12.24., 1. o.

⁷ HL C 398., 2012.12.22., 1. o.

⁸ HL C 372., 2011.12.20., 1. o.

- tekintettel „Az iskolák és az oktatás minőségének fejlesztése a fiatalok életkezdési esélyeinek javítása érdekében” című, 2017. május 30-i bizottsági közleményre (COM(2017)0248),
  - tekintettel „A gyermekbarát internet európai stratégiája” című, 2012. május 2-i bizottsági közleményre (COM(2012)0196),
  - tekintettel az „Új európai készségfejlesztési program” című, 2016. június 10-i bizottsági közleményre (COM(2016)0381),
  - tekintettel „Az oktatás javítása és korszerűsítése” című, 2016. december 7-i bizottsági közleményre (COM(2016)0941),
  - tekintettel a Régiók Bizottságának az iskolai és a felsőoktatás korszerűsítéséről szóló, 2017. november 30-i véleményére¹,
  - tekintettel az Európai Szakképzésfejlesztési Központ „Készségek és az előrejelzés szükségessége: rendszerek és megközelítések. Az érdekelt felek körében a készségigények felmérése és előrejelzése terén végzett felmérés elemzése” című, 2018. március 9-i jelentésére,
  - tekintettel a Bizottság „DigiComp 2.1. Lakossági Digitális Kompetenciakeret nyolc tudásszinttel és alkalmazási példákkal” című, 2017. évi szakpolitikai jelentésére,
  - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
  - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére, továbbá az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményeire (A8-0400/2018),
- A. mivel a technológia gyorsuló ütemű fejlődése következtében a digitális társadalom és gazdaság mára tényszerű valósággá, a digitális készségek pedig alapvetően fontossá váltak a polgárok sikeres szakmai önmegvalósításához és személyes fejlődéséhez;
  - B. mivel a digitális kompetencia az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges egyik legfontosabb kulcskompetencia, amint az a 2018. május 22-i tanácsi ajánláshoz mellékelt referenciakeretben meghatározásra került;
  - C. mivel a technológia innovációs képessége egyebek mellett a kritikai gondolkodástól, a lakosság digitális készség szintjétől és kreativitásától, valamint az internetkapcsolat minőségétől és elérhetőségétől függ;
  - D. mivel a digitális technológiákhoz fűződő alapismeretek nélkülözhetetlenek a fontos adminisztratív és mindennapi feladatok ellátásához;

---

¹ HL C 164., 2018.5.8., 24. o.

- E. mivel becslések szerint a jelenlegi munkakörök mintegy fele világszerte – az Európai Unióban 30%-a – a következő 25 év során eltűnik¹, a születő új foglalkozásokhoz pedig haladó szintű digitális készségek szükségesek;
- F. mivel a munkaerőpiac követelményein messze túlmutató digitális készségek mind napjainkban, mind a jövőben elősegítik a társadalom életében való részvételt, megkönnyítik az információs és kulturális cserét, és nagyobb beleszólást biztosítanak a polgároknak a politikai döntéshozatalba;
- G. mivel elengedhetetlen az internet mint a közjavak egyikének visszakövetelése és az aktív e-polgárság előmozdítása;
- H. mivel az iparágak közötti technológiai átalakulás azt jelenti, hogy a digitális eszközöket gyakran használják még a hagyományosan nem technikai jellegű szakmákban is, a becslések szerint a közeli vagy nagyon közeli jövőben tíz munkahely közül kilencben szükség lesz digitális készségekre;
- I. mivel jelenleg a 16 és 74 év közötti uniós népesség 44%-a nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel, míg 19%-a egyáltalán nem rendelkezik digitális készségekkel, és jelentős különbségek vannak a tagállamok között, ami új társadalmi szakadékot teremthet;
- J. mivel a digitális készségek fontossága, a férfiak és a nők, valamint a generációk és a különböző társadalmi kategóriák között különösen jelentős készségbeli különbség, valamint a digitális készségek terén a tagállamok között mutatkozó egyenlőtlenségek összehangolt szakpolitikai választ igényelnek;
- K. mivel elengedhetetlen, hogy az oktatási intézmények felkészítsék a tanulókat és a diákokat a gyors technológiai fejlődés által előidézett gyors gazdasági és társadalmi változásokra, felruházva őket a digitális világ kihívásainak megfelelő képességekkel;
- L. mivel az internethez, valamint a technológiai és digitális berendezésekhez való hozzáférés és ezek használata átalakította a társadalmi viselkedést és kapcsolatokat, különösen a társadalom fiatalabb rétegeiben;
- M. mivel még nem értük el azt a célt, hogy 2025-re valamennyi európai iskola 1 gigabit/másodperces le- és feltöltési sebességet támogató internetkapcsolattal rendelkezzen;
- N. mivel a technológiai és digitális berendezések, például a számítógépek és a táblagépek túlzott használata egészségügyi és jóléti problémákat okozhat, beleértve az alváshiányt, az ülő életmódot és a függőséget;
- O. mivel a digitális tanulási stratégiáknak figyelembe kell venniük azokat a kutatásokat is, amelyek a digitális technológia korai használatának a kisgyermek agyának fejlődésére gyakorolt káros hatásait vizsgálják;
- P. mivel a digitális technológiáknak a tanulóközpontú, életkornak megfelelő oktatási megközelítés szerves részét kell képezniük, és új és innovatív megközelítést kínálhatnak

---

¹ http://eskills-scale.eu/fileadmin/eskills_scale/all_final_deliverables/scale_digitalisation_report.pdf

az oktatás és a tanulás terén; mivel nagyon fontos a diákok és a tanárok közötti személyes kapcsolat fenntartása, és kiemelten kell kezelni a gyermekek és a felnőtt tanulók jólétét és egészséges fejlődését;

- Q. mivel a technológiákat jobban ki kell használni az olyan új pedagógiák támogatására, amelyek a tanulókra mint aktív résztvevőkre összpontosítanak, az elméleti tanulást és az együttműködő munkaterek kialakítását szolgáló eszközökkel;
- R. mivel a számítógépes higiéniának, a kiberbiztonságnak, az adatvédelemnek és a médiaműveltségnek az életkorhoz és a fejlődéshez kell kapcsolódnia annak érdekében, hogy a gyermekek kritikus tanulókká, tevékeny polgárokká, internethasználókká és a demokratikus digitális társadalom formálóiává válhassanak, tájékozott döntéseket hozhassanak és tisztában legyenek az internettel kapcsolatos kockázatokkal – amilyen az online félretájékoztatás, a zaklatás és a személyes adatok megszerzése –, illetve fel is tudjanak lépni ezek ellen; mivel kiberbiztonsági oktatási programokat szükséges bevezetni a felsőoktatási és szakképzési tantervekbe;
- S. mivel a minőségi, innovatív digitális tanulás vonzóbb és interaktív lehet, ezért kiegészítheti a frontális oktatáson alapuló tanítási módszereket, együttműködési és tudásteremtő platformokat biztosítva;
- T. mivel megfigyelhető, hogy a nagy informatikai vállalatok egyre nagyobb mértékben használják az oktatást kereskedelmi céljaikra, megpróbálják befolyásolni a tanítási gyakorlatokat berendezéseket, szoftverek és oktatási anyagok bemutatásával, valamint tanároknak szóló képzések biztosításával;
- U. mivel a technológia ígéreteinek jobb megvalósítása érdekében a tagállamoknak hatékony stratégiákat kell kidolgozniuk az oktatói kapacitások fejlesztésére, a politikai döntéshozóknak pedig jobban kell törekedniük e menetrend támogatásának biztosítására;
- V. mivel a közkönyvtárak részt vesznek a polgárok digitális készségekkel való megismertetésére irányuló közös erőfeszítésben azáltal, hogy közösségi és támogató környezetben nyújtanak nyílt szolgáltatásokat a digitális lehetőségek terén;
- W. mivel a foglalkozásban nem álló, illetve digitális készségeket nem igénylő munkakörben felnőttek hajlamosak gyorsan lemaradni digitális jártassággal rendelkező társaik mögött, és így hátrányt szenvednek elhelyezkedési kilátásaik tekintetében, ami súlyosbítja a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket;
- X. mivel a munka fokozódó digitalizálása számos foglalkozás eltűnéséhez és a munkanélküliség növekedéséhez vezet; mivel a digitalizálással párhuzamosan megjelenő új foglalkozások kompenzálhatják a megszűnt munkahelyek egy részét;
- Y. mivel a digitális technológiák megkönnyíthetik az ismeretekhez és a tanuláshoz való hozzáférést, valamint használatuk lehetővé teszi, hogy a különböző szintű képzési lehetőségekre az egyszerű hozzáférhetőség és az inkluzivitás legyen jellemző;
- Z. mivel megfelelő és célirányos politikák hiányában az idősek és a fogyatékkal élők szenvedhetik meg leginkább a digitális átalakulást;

- AA. mivel a tudomány területén dolgozó szakembereknek mindössze 20%-a, és a diplomás mérnököknek mindössze 27%-a¹, a számítástechnikai végzősöknek pedig mindössze 20%-a nő²; mivel a digitális ágazatban dolgozó férfiak aránya 3,1-szer nagyobb, mint a nőké; az ikt-ágazatban a munkavállalók csupán 19%-ának van női főnöke, szemben a más területen dolgozókkal, ahol ez az arány 45%-os;
- AB. mivel az egész életen át tartó tanulási lehetőségek sokkal inkább állnak a már magasan képzett munkavállalók rendelkezésére³;
- AC. míg a digitális készségek folyamatos nyomon követése és értékelése mind a szervezetekben, mind az egyének körében a hatékony szakpolitikai megvalósítás előfeltétele;
- AD. mivel az alapvető transzverzális készségek (számolás, kritikai gondolkodás, szociális készségek) elsajátítása a digitális készségek és jártasságok megszerzésének alapvető előfeltétele;
1. hangsúlyozza, hogy a digitális készségek elsajátításához a formális, nem formális és informális oktatási keretekben gyökerező, egész életen át tartó tanulás koherens megközelítését kell alkalmazni, és a szakpolitikai válaszokat és a célzott beavatkozásokat a különböző korcsoportok és tanulók igényeihez kell igazítani;
  2. hangsúlyozza, hogy a digitális technológiákban megvan az a lehetőség, hogy támogassák a nagyobb mértékben tanuló-központú pedagógiai megközelítések felé való elmozdulást, amennyiben a tanulási folyamatba tervezetten és célirányos módon vannak beépítve; úgy véli, hogy az oktatás valódi átalakításhoz a tanulókat a tudásalkotás innovatív, alulról felfelé építkező gyakorlata felé kell irányítani;
  3. hangsúlyozza, hogy a társadalom és a munkaerőpiac jövőbeli igényeinek kielégítéséhez, valamint az információs és kommunikációs technológiák és a média által kínált lehetőségek teljes körű kihasználásához szükség van a készségek és jártasságok fejlesztését elvégző oktatási és képzési rendszerek minden szinten történő átalakítására; megismétli, hogy ennek az átalakulásnak továbbra is garantálnia kell a személyes kiteljesedéshez való jogot, meg kell találnia a megfelelő egyensúlyt a szükséges digitális készségek és az életvezetési készségek között, és támogatnia kell az egyéni ellenálló képességet, a kritikus gondolkodást és az innovációs potenciált;
  4. úgy véli, hogy az oktatási intézmények nem hagyhatják figyelmen kívül hallgatóik mindenoldalú képzését, amely magában foglalja a kritikus és holisztikus kitekintés megteremtését és fejlesztését, mert az lehetővé teszi számukra, hogy aktív állampolgárként érvényesülni tudjanak; megérti, hogy a kritikai gondolkodás nem fejleszthető pusztán a digitális készségek tanításával, és hogy átfogó oktatásra is szükség van;
  5. hangsúlyozza, hogy bár alapvető fontosságú a tanulók alapvető és fejlett digitális készségeinek javítása, a klasszikus és humanista készségeket továbbra is gondozni kell;

---

¹ Európai Bizottság, Oktatási és Képzési Figyelő (2017).

² Az Európai Bizottság tanulmánya: *Nők a digitális korban* (Luxembourg, 2018).

³ Európai Bizottság, Közös foglalkoztatási jelentés (2018).

6. emlékeztet rá, hogy – amint azt 2018. januári digitális oktatási cselekvési tervében a Bizottság elismeri – az oktatási intézményeknek az új technológiákhoz és az innovatív pedagógiai megközelítésekhez való szükséges alkalmazkodása nem önmagában vett cél, hanem az oktatás minőségének és inkluzivitásának fejlesztésére irányuló eszköz;
7. hangsúlyozza, hogy miközben elismeri, hogy több digitális készségre van szükség, a digitális technológiák oktatásra gyakorolt hatását nem könnyű jelenleg értékelni, ami azt jelenti, hogy nagyon fontos figyelembe venni a digitális technológia agyi fejlődésre gyakorolt hatásaival kapcsolatos neurológiai kutatásokat; felszólít ezért befektetésekre a digitális technológiáknak az oktatásra gyakorolt különféle hatásairól szóló, a tudományok, a pedagógia, a pszichológia, a szociológia, az idegtudomány és a számítástechnika összekapcsolását célzó független és interdiszciplináris kutatásokba, hogy minél mélyrehatóbban megérthessük a gyermek és a felnőtt elme és a digitális környezet viszonyát, maximalizálva a digitális technológiák oktatásban való használatának előnyeit és minimalizálva kockázatait; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani olyan digitális eszközök felelősségteljes használatát, amelyek – különösen a gyermekkorban – védik a tanulók fiziológiai, neuroérzékszervi és viselkedésbeli fejlődését, valamint megfelelő egyensúlyt teremtenek a technológiai és digitális berendezések mindennapi használata terén az oktatási intézményekben és a magánéletben egyaránt;
8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bár az internetes és mobil alkalmazások és az olyan új technológiák, mint például a dolgok internete használata elterjedtebb, mint korábban bármikor, a polgárok, különösen a kiskorúak gyakran nincsenek tisztában az internetes és ikt-eszközök használatával kapcsolatos kockázatokkal, mint amilyen például a személyes adatok megsértése, a végfelhasználók általános nyomon követése és a számítógépes bűncselekmények; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy szánjanak megfelelő szerepet az iskolai tantervekben az adatvédelemnek és az alapvető számítógépes higiéniaának;
9. felszólítja a tagállamokat, a Bizottságot és az oktatási intézményeket, hogy javítsák az online gyermekbiztonságot, és megelőző programok és figyelemfelkeltő kampányok kidolgozása és végrehajtása révén foglalkozzanak olyan kérdésekkel, mint a számítógépes zaklatás, a káros és zavaró tartalmaknak való kitettség és más kiberbiztonsági fenyegetések; ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a „#SafeInternet4EU” elnevezésű kampányt;
10. hangsúlyozza, hogy a jobb tanulási tapasztalatok és eredmények elérése érdekében a digitális eszközöket a diákok igényeihez igazítani, akik így válhatnak aktív polgárokká és nem csupán a technológia passzív fogyasztóivá;
11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a digitalizálásban rejlő, a különböző és személyre szabott tanulási módszerek ösztönzésére és előmozdítására irányuló lehetőségek ellenére a digitális technológiák oktatásra gyakorolt hatása mindmáig korlátozott; aggodalmát fejezi ki különösen amiatt, hogy az iskolákban és a képzési központokban az ikt-beruházások még nem vezettek az oktatási gyakorlatok remélt átalakulásához; emlékeztet rá, hogy az iskoláknak és egyéb tanulási környezeteknek minden tanulót és tanulót támogatniuk kell, és megfelelő és hatékony intézkedések kidolgozásával a digitális készségek előmozdítása érdekében támogatniuk kell sajátos szükségleteiket, különösen a fogyatékossgal élő diákok, a kisebbségi csoportok, a migráns közösségek, a korai iskolaelhagyók, a tartós munkanélküliek és az idősek körében;

véleménye szerint az új technológiák segítségével ez a támogatás könnyebben megvalósítható;

12. érzékeli a növekvő szakadékot a digitális ágazatban a férfiak és nők között az oktatás, a karrier és a vállalkozói szellem tekintetében; hangsúlyozza, hogy az ikt-karrierlehetőségek ösztönzése során kulcsfontosságú a nemek közötti egyensúlyt biztosító megközelítés alkalmazása, és hogy a női hallgatókat és a nőket támogatni kell az informatikai ágazatban való elhelyezkedésben; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a nők és lányok digitális írástudással rendelkezzenek, és részt vegyenek az információs és kommunikációs technológiák elsajátítására irányuló oktatásban és szakképzésben; ösztönzi a tagállamokat, hogy már az iskolai oktatás korai szakaszában vezessenek be a tanulók életkorának megfelelő, az információs és kommunikációs technológiák elsajátítására irányuló oktatást, különös hangsúlyt fektetve a nemek közötti digitális szakadék felszámolására, illetve nyissanak meg a lányok előtt alternatív utakat az ún. STEAM (természettudomány, technológia, műszaki tudományok, művészet és matematika) tárgyak felé, mivel az ezeket a tárgyakat körülvevő nemi sztereotípiák, valamint a női szerepmodellek hiánya akadályokat gördítenek a lányok pályaválasztása elé; úgy véli, hogy a „Nők a digitális ágazatban” elnevezésű stratégia árnyaltabb formában – együtt a technika terén meglévő, nemek közötti különbségek csökkentésére irányuló, hamarosan megjelenő bizottsági cselekvési tervvel – elősegítheti az e téren tett erőfeszítések fokozását;
13. hangsúlyozza, hogy a digitális felszerelések és az internetkapcsolat hiánya a tagállamok iskoláiban akadályozza a diákok digitális készségekre oktatását, illetve a digitális oktatási eszközök felhasználhatóságát; felhívja a tagállamokat, hogy valósítsanak meg erőteljes állami beruházásokat azzal a céllal, hogy minden iskola nagy kapacitású szélessávú hálózattal rendelkezzen, és ennek érdekében vegyék igénybe a vonatkozó uniós programokat, így az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt, amely támogatja a nagy kapacitású szélessávú hálózatok fizikai infrastruktúráját és a WiFi4EU utalványrendszert; hangsúlyozza, hogy az összeköttetési erőfeszítéseket és a finanszírozást különösen a vidéki és a hátrányos helyzetű térségekre, valamint a legkülső és hegyvidéki régiókra kell összpontosítani;
14. rámutat, hogy az oktatási és képzési intézmények segítséget igényelnek az Uniótól és a tagállamoktól, valamint szükségük van valamennyi érdekelt fél, az ágazat, a helyi és regionális hatóságok, közösségek és a civil társadalom szoros együttműködésére ahhoz, hogy kiépítsék – saját egyedi pedagógiai megközelítésükkel összhangban – saját ikt- és médiaoktatásukat és hogy sikerrel végrehajtsák a digitalizáltabb tanulási környezetbe való átmenetüket; hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy az oktatásban bekövetkező digitális változás „egész iskolás” és interdiszciplináris megközelítést igényel;
15. hangsúlyozza, hogy a tanároknak és az oktatóknak a digitális átalakulás középpontjában kell állniuk, ezért nekik is megfelelő kezdeti felkészítésre és folyamatos képzésre van szükségük, amelynek életkor- és fejlesztésorientált tanítási gyakorlatról szóló modulokat is kell tartalmaznia; hangsúlyozza, hogy ez a képzés időt igényel, és nem lehet napi tevékenységükön kívüli plusz feladat; hangsúlyozza, hogy a digitális készségek oktatása – még inkább, mint más alapkészségek, így a számolni és olvasni tudás oktatása – megköveteli a tanároktól, hogy folyamatosan frissítsék tudásukat és készségeiket; hangoztatja ezért, hogy a tanároknak megfelelő, rugalmas és magas színvonalú folyamatos szakmai fejlődésre van szükségük, amely megfelel az igényeiknek; e tekintetben pozitívan értékeli az európai online platformok használatát a

szakmai fejlődési lehetőségek növelése és a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése érdekében;

16. megállapítja, hogy a digitális alkalmazások iskolai tevékenység során való fokozott használata miatt az oktatásért felelős személyekre most nagyobb felelősség hárul; véleménye szerint nekik is be kell kapcsolódniuk a tanulási folyamatba és a technológia alkalmazásába, hiszen ha nem rendelkeznek a szükséges digitális készségekkel, nehezebben tudják bevonni diákjaikat a tanulási folyamatba, ami nagyobb mértékű társadalmi kirekesztést eredményezhet;
17. támogatja és ösztönzi az iskolai adminisztratív folyamatok digitalizálásával kapcsolatos intézkedések végrehajtását az adminisztratív terhek minden szinten történő további csökkentése érdekében;
18. ösztönzi a tagállamokat, hogy támogassanak és finanszírozzanak olyan regionális és helyi kezdeményezéseket, amelyek támogatják az innováció fokozását célzó minőségi oktatási gyakorlatokat;
19. hangsúlyozza az iskolai autonómia értékét az oktatás innovációjának elérése érdekében;
20. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő útmutatást az oktatási ágazatra vonatkozó szerzői jogi eltérések jogilag biztonságos alkalmazása, valamint a nyilvános, nonprofit intézmények hivatalos és informális oktatásra irányuló engedélyekhez való közvetlen hozzáférésére vonatkozásában; úgy véli, hogy a tanároknak és a tanulóknak képesnek kell lenniük biztonsággal használni a digitálisan hozzáférhető forrásokat, valamint biztonsággal átadni és megismerni a készségeket; ajánlja e tekintetben, hogy a Bizottság adjon ki útmutatást az oktatási intézmények, az oktatók és a diákok számára;
21. rámutat, hogy a nemzetközi mobilitásban részt venni kívánó diákok számára a digitális eszközök hiánya olyan kérdés, amely veszélyeztetheti európai oktatási tapasztalatszerzésük minőségét; ösztönzi a Bizottságot, hogy folytassa az európai hallgatói e-kártya és az Erasmus Without Papers („Erasmus papírok nélkül”) kísérleti projekteket a következő többéves programozási időszakban történő elindításuk érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy felelősségteljes és hatékony módon használják fel az uniós pénzügyi támogatást, valamint népszerűsítsék a finanszírozási lehetőségeket a szélesebb értelemben vett közösségi és oktatási intézmények körében ahhoz, hogy a digitális tanulási tartalmakhoz, eszközökhöz és megoldásokhoz való hozzáférés mindenki számára valósággá váljon;
22. rámutat, hogy a digitális készségekre vonatkozó, egész életen át tartó tanulási megközelítéssel összhangban a kormányoknak az érdekelt felekkel, például vállalatokkal és civil társadalmi szervezetekkel együttműködve – formális és nem formális keretek között – biztosítaniuk kell a fenntartható digitális átalakulást, és hogy senki ne maradjon hátra;
23. kiemeli, hogy a digitális korszakban az integrációnak és az innovációnak kell az oktatás és a képzés alapelveiként szolgálniuk; úgy véli, hogy a digitális technológiáknak nem szabad megerősíteniük a meglévő egyenlőtlenségeket, ehelyett a különböző társadalmi-gazdasági háttérű és különböző régiókból származó uniós diákok közötti digitális szakadék megszüntetését kell szolgálniuk; hangsúlyozza, hogy a befogadáson alapuló

megközelítésnek ki kell aknáznia az új digitális technológiák által biztosított forrásokban rejlő összes lehetőséget, beleértve a személyre szabott oktatást és az oktatási intézmények közötti partnerségeket, és ezáltal lehetővé tenni a minőségi oktatáshoz és képzéshez való hozzáférést a hátrányos helyzetű és kevesebb lehetőséggel rendelkező csoportokból származó személyek számára, valamint támogatni a migránsok és menekültek integrációját;

24. hangsúlyozza, hogy a digitális hozzáférés támogatása az oktatásban nem feltétlenül jelent egyet a tanulási lehetőségekhez való egyenlő mértékű hozzáféréssel, és bár a technológiák egyre könnyebben válnak elérhetővé, az alapvető digitális készségek megszerzése továbbra is akadályt jelent, és a digitális szakadék továbbra is fennáll; rámutat, hogy az Eurostat adatai alapján nem csökken a digitális szakadék és az uniós népesség 44%-a nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel¹;
25. rámutat, hogy az ikt-eszközök hatékony alkalmazásához szükséges komplex digitális készségek az alapkészségek elsajátításától függenek, és hogy e tekintetben nem mindenki van egyforma helyzetben, mivel továbbra is jelentős hiányosságok mutatkoznak alapszinten, ami különösen a hátrányos helyzetű csoportokat, illetve sok felnőtt polgárt is érint; hogy a jobban képzett személyek esetében háromszor nagyobb a valószínűsége annak, hogy az internetet új készségek elsajátítására és új lehetőségek megteremtésére használják, mint alacsonyabb iskolai végzettségű társaik esetében², és hogy fennáll a veszély, hogy a technológia egyre inkább a kiváltságos személyek képzési eszközévé és nem mindenki számára elérhető lehetőséggé válik;
26. hangsúlyozza, hogy módosítani kell az iskolák, valamint más oktatási környezetek (köztük a nem formális tanulási környezetek) intézményi és pedagógiai gyakorlatát a méltányosság előmozdítása érdekében és hogy mindenki számára nagymértékben diverzifikált, mélyreható támogató struktúrákat biztosíthassanak, különösen a kirekesztés kockázatának kitett csoportokba tartozó személyek, például a munkanélküliek, a migránsok, az alacsonyán képzettek, a fogyatékkal élők és az idősek számára;
27. javasolja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki a digitális műveltséget javító programokat az európai kisebbségi és regionális nyelveken, iskoláik, egyetemeik és szakképzési intézményeik tanterveibe pedig vezessenek be nyelvi technológiai képzést és eszközöket; hangsúlyozza továbbá, hogy az írástudás továbbra is lényeges tényező marad, és abszolút előfeltételét jelenti annak, hogy előrehaladást lehessen elérni a közösségek digitális befogadása terén;
28. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az oktatási intézmények számára biztosítaniuk kell az ahhoz szükséges támogatást, hogy az EU-ban javuljon a nyelvek digitalizációja; javasolja, hogy az Unió tagállamok iskolái arra használják fel a digitális technológiákat, hogy nagyobb teret biztosítsanak a határokon átnyúló oktatási csereprogramoknak, videokonferenciák lebonyolításán és virtuális tantermek

---

¹ Eurostat, 2016.

² „Az ikt használata az innováció és az egész életen át tartó tanulás támogatása érdekében – Jelentés az elért haladásról” című, 2008. október 9-i bizottsági szolgálati munkadokumentum (SEC(2008)2629).

alkalmazásán keresztül; hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamok iskolái részesülhetnek a digitális tartalomhoz való határokon átnyúló hozzáférésből;

29. hangsúlyozza a könyvtárak kulcsfontosságú szerepét a digitális szolgáltatásnyújtásban, valamint abban, hogy mindenki számára biztonságos környezetben elérhetővé válnak az online szolgáltatások és az online tanulás; ajánlja ezért, hogy ezek az erőfeszítések megfelelő európai, nemzeti, regionális és helyi rendszerek keretében, egymást kiegészítve kapjanak finanszírozást, és hogy a könyvtárak kapjanak nagyobb elismerést a médiaműveltség fejlesztésében betöltött alapvető szerepükért;
30. felhív a nem formális tanulás és a munkahelyi képzés lehetőségeinek nagyobb fokú kihasználására, és hangsúlyozza, hogy magas minőségű, inkluzív és a szükséges forrásokkal ellátott oktatási és képzési keretek kialakítására van szükség; úgy véli, hogy az átképzésre és a továbbképzésre kínáló lehetőségek alapvetően fontosak, a munkahelyi képzési programokban megfelelő súlyt fektetve a szükséges digitális készségekre, a kis- és középvállalkozások munkavállalói számára pedig speciális képzési megoldásokat biztosítva; hangsúlyozza az oktatás és a foglalkoztatás közötti kapcsolatok, valamint az egész életen át tartó pályaválasztási tanácsadás és útmutatás fontosságát a megfelelő, rugalmas és magas színvonalú képzési és karrierlehetőségekhez való hozzáférés érdekében;
31. hangsúlyozza, hogy a digitális ágazatban folyó gyakornoki programok segíthetnek a diákoknak és a fiatal felnőtteknek a gyakorlati digitális készségek munkahelyi környezetben történő elsajátításában; üdvözli ebben az összefüggésben az Erasmus+ és a Horizont 2020 által indított, „Digitális lehetőségek gyakornoki programja” elnevezésű új kísérleti projektet; felhív ez irányú megújult lendületre az új többéves pénzügyi keret programjaiban;
32. javasolja, hogy a tagállamok a helyi közösségekkel, valamint oktatási és képzési szolgáltatókkal szoros együttműködésben hozzáférést biztosítsanak olyan továbbképzési megoldásokhoz az alapszintű digitális készségekkel rendelkező felnőttek számára, amelyek lehetőséget biztosítanak számukra a digitális kompetencia minimálisan elfogadható szintjének elérésére;
33. felhívja a tagállamokat, hogy a vállalkozásokkal, a helyi és regionális közösségekkel, az oktatási és képzési központokkal és a civil társadalom képviselőivel együttműködve tárják fel a meglévő készséghiányokat, bővítsék a digitális jártasságot és az internet ismeretét, növeljék a médiaműveltséget – különösen a kiskorúak körében – és teremtsék meg a digitális kapcsolódás és inklúzió magas szintjét;
34. üdvözli a vállalkozások részvételét az iskolák alapításában és finanszírozásában;
35. üdvözli a tudományos és kutatási intézmények, valamint az állami és magánpartnerek közötti stratégiai partnerségek kialakítását, amely az Erasmus+ program 2. kulcsintézkedés egyik alaptévékenysége, azzal a céllal, hogy elősegítse IKT kiválósági központok létrehozását és az induló technológiai vállalkozások fejlesztését;
36. emlékeztet rá, hogy a digitális készségek megfelelő értékelése és nyomon követése elengedhetetlen a továbblépéshez; üdvözli uniós szintű eszközök (például a Lakossági Digitális Kompetenciakeret, az egész életen át tartó tanulóshoz szükséges kulcskompetenciák közös európai referenciakerete, illetve a SELFIE) kifejlesztését

szervezetek és magánszemélyek számára; hangsúlyozza azonban, hogy a hatékony digitális készségek értékelési módszereinek dinamikusnak, rugalmasnak, folyamatosan aktualizálnak, a tanulók igényeinek megfelelőnek kell lenniük, és nemzeti, regionális és helyi szinten is sokkal szélesebb körben kell elterjedniük az egész Unióban;

37. felszólítja a tagállamokat, hogy a Bizottsággal együttműködve biztosítsák, hogy a SELFIE nevű önértékelési eszköz rendelkezésre álljon a tagállamok regionális és kisebbségi nyelvein;
38. üdvözli, hogy az Unió fokozottabban összpontosít a digitális készségekre és oktatásra, amint azt a 2018. januári digitális oktatási cselekvési terv is bizonyítja, amely olyan számos sikeres kisebb léptékű szakpolitikai kezdeményezésre épül, mint például az európai programozási hét vagy a digitális készségekkel és munkahelyekkel foglalkozó koalíció, valamint a digitális készségekre és oktatásra vonatkozó szófiai felhívás; úgy véli, hogy a programozás tanítását nem lehet elválasztani az információs technológia, a kritikai és a számítási gondolkodás szélesebb körű oktatási megközelítésétől;
39. megállapítja ugyanakkor, hogy az uniós kezdeményezések gyakran különböző főigazgatóságoktól származnak a Bizottságon belül, ami megghiúsítja a digitális készségekkel kapcsolatos szakpolitika összehangolt megközelítését;
40. támogatja a digitális készségek számára rendelkezésre álló finanszírozás növelését a többéves pénzügyi keret programjainak következő generációjában; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak elő kell segítenie a szinergiákat és biztosítani kell a koordinációt a programok – például az Erasmus+, a Horizont Európa, a Digitális Európa – között a minőségi digitális készségek fejlesztésére irányuló finanszírozás hatékonyságának maximalizálása és tartós eredmények elérése érdekében a különböző korú és különböző környezetből származó tanulók esetében; hangsúlyozza, hogy ezenkívül meg kell határozni az e programokból és az európai strukturális és beruházási alapokból a könyvtárak, archívumok és múzeumi központok digitalizálására adható finanszírozást ezen intézmények oktatásban és kultúrában való nagyobb mértékű és jobb kihasználtsága érdekében;
41. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az Unió kapacitásfejlesztést hajtson végre olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia, a nagyméretű adathalmazok, a szoftverfejlesztés, a kvantum-számítástechnika és a honlapfejlesztés; ennek kapcsán üdvözli a Digitális Európa programban szereplő digitális készségelemeket;
42. ösztönzi az uniós tagállamok és a világ többi része közötti nagyobb szinergiát az internetes oktatás és az aktív e-állampolgárság terén, az EU különböző külső fellépési mechanizmusai és programjai révén, beleértve az Erasmus Mundust;
43. kiemeli, hogy a nyílt adatok és az együttműködésen alapuló digitális technológiai eszközök és módszerek az oktatás területén elősegíthetik az innovációt, illetve a nyílt tudomány további fejlődését, ezzel hozzájárulva az európai gazdaság és vállalkozói szellem felvirágzásához; rámutat arra is, hogy az oktatási és képzési intézmények digitalizálására és a digitális technológiák tanulási folyamatban történő felhasználására irányuló adatgyűjtés kulcsfontosságú tényező a szakpolitikai tervezés számára; javasolja ezért a Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy gyűjtsenek adatokat az oktatási és képzési intézmények internet-hozzáféréseiről, valamint a digitális úton megszerzett

készségeket igazoló, digitálisan hitelesített tanúsítványokra vonatkozó rendelkezésekről, hiszen ez a digitális oktatási cselekvési terv egyik célkitűzése;

44. sajnálja, hogy uniós szinten nem dolgoztak ki átfogó digitális készségfejlesztési stratégiát, holott a digitális átalakulás hatásai az EU belső piacára egyértelműek; úgy véli, hogy a tagállamok közötti különbségek jelzik az ilyen stratégia szükségességét;
45. hangsúlyozza, hogy ajánlásokat kell kidolgozni a digitális készségek azon minimális szintjének meghatározására, amelyet a hallgatóknak a tanulmányaik alatt el kell sajátítaniuk; felszólít ezért egy konkrét ikt-modul bevezetésére a tagállamok összességében – például a PISA ikt-modulja alapján –, valamint kéri, hogy a tanárokat vonják be a modul kidolgozásába és végrehajtásába; hangsúlyozza, hogy az ikt-modult úgy kell kialakítani, hogy biztosítsa, hogy a tagállamok oktatási intézményei célul tűzzék ki a digitális kompetencia azonos szintjének elérését – folyamatos értékelés, nem pedig tesztalapú megközelítés alkalmazása révén –, valamint hogy az előadódó problémákat gyorsan azonosíthassák; ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg egymással az információkat és a bevált gyakorlatokat, különösen az oktatási innováció terén;
46. úgy véli, hogy a digitális oktatási cselekvési tervet az első lépésnek kell tekinteni a digitális oktatásra és készségekre vonatkozó teljes körű, egész életen át tartó tanulási megközelítésen alapuló uniós stratégia felé, amely összehangoltabb szakpolitikai keretet biztosíthat és ugyanakkor képes alkalmazkodni a változó körülményekhez; felhívja ezért a Bizottságot, hogy kritikusan értékelje a 2020. évi féléves felülvizsgálat előkészítése érdekében a terv 11 intézkedését, beleértve azok társadalmi befogadási jellegét; emlékeztet rá, hogy megfelelő felülvizsgálat során csak a legjobban teljesítő intézkedésekre kellene összpontosítani a nem teljesítők elvetése és a szükséges új fellépések kidolgozása érdekében; hangsúlyozza, hogy jelenleg a terv kiáltóan nélkülözi a digitális készségek nem formális oktatási szolgáltatókkal és a felnőtt népesség nehezen megszólítható részével folytatott együttműködésen keresztül történő fejlesztését;
47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.